Fiyatı : 10 Kş

SAYI :
21-5

AKSU

GİRESUN HALKEVİ

Bu Sayıda

(IŞIK) Matbaası
Giresun

Değerli ve Enerjik valimiz sayın bay
MUHTAR AKMAN

TÜRK TARİH KURUMU
KÜTÜPHANESİ

Sayı : 21 - 5
Cilt : II

Yazı İşlerine Bakan
SALİM SÜHA GÖKSAN

Haziran - 940

A K S U

GİRESUN VE ÇEVRESİ HALKEVLERİNİN DERGİSİ

Konuşma :

19 MAYIS VE GENÇ İRADE

Yazan : Şaffet Tunay

Mayıs; yılın, Bahar dediğimiz çocukluktan çıkıp gençliğe girmek üzre bulunduğu en gökren çağıdır.

Mayıs, daha birinci gününü bahar bayramına vermiştir. Bir mayıs'ı "Bahar bayramını„ tanımadan önce bu ayda gene baharı kutlamak üzere Hıdırellez adiyle beynelmilel bir tabiat bayramı vardı. Fakat bunun göçebelikten kalma bir adet olduğu hâlâ göçebelikle yaşıyan kavimlerin bundan başka bayram bilmeyişleriyle sabittir.

Mani söyliyerek, çömlek falı açma adeti de gösteriyor ki:

Takvim yılbaşısı olan gecede medenî dünyanın bile kumar oynıyarak talih denemesi, doğum ve tabiat yılbaşısı olarak tanılan hıdırellezden kalmadır.

Bir yazıda okudum ki (9) ve (19) rakkamının Atatürk'ün hayatında bir çok defalar tekerrürü görülmüştür.

Nitekim 13 mart 1881 de doğmuş olup bu tarih 19 ncu asrın bitmesine 19 sene kala idi.

Ölümü de ikinci teşrin 1938 10 uncu teşrini, saatin (9) unda idi ki 19 Gün sonra ay bitecekti...

Samsuna ayak basışı ise19 mayıs 1919 durki burada 19 rakkamı üç defa geçiyor ve bu üç kerre 19 onun ölüm yaşı olan 57 rakkamını tutuyor. Gene Türkiyenin başındaki şeflik hayatı 19 seneye baliğ oluyor. Şef olduğu tarihte 38 yaşında idi ki bu da iki 19 u gösterir.

İlk miralay oluşu 19 mayıs 1915 de Gazi ve müşir oluşunda 19 Eylûl 1921 di. Çanakkalede 19 ncu fırkayı kumanda etti. 19 Haziran

1919 Sivas kongresini topladı. Ve nihayeti 19 ikinciteşrin 1938 de ebediyyen İstanbuldan ayrıldı.

Rasyonel bir hayat düzeni kuran yeni Türkiye Cumhuriyetinde « sihri hayat devrinden arta kalmış zihniyetle » bu tesadüflere mana veremeyiz.

19 Mayıs bu zihniyete karşı kalkınışın ve muvaffak oluşumuzun başlangıcıdır.

İşte onun için Türkiye hıdırellezi onunla birlikte bu talih telâkkilerini yıkmak için bir maysı bahar bayramını tanıdı. Taki 7 mayısta bir daha bayram ve eğlence tertibine imkân bulunmasın.

Avrupalı diplomatların şark meselesi dedikleri şey Osmanlı Türklerinin Rumeliye geçişleriyle başlar.

(İlâyi kelimetullah) ve (Nizami âlem) ülküsüyle Avrupaya ayak basan Türk'ler gün olup zafer neşvesi ve ganimet sefahetiyle mest olarak millî hasıyselerini kaybettikleri tarihten bu yana, yani 300 seneden beriye kendilerine mukadder olan akibetin önüne geçilemiyeceği kanaatinde idiler.

İdare başında olanlar bunu, bile böyle kabul etmişlerdi, artık Türk-e bir dehâ lâzımdı ki :

— Mukadderatın şaşmaz tabiat kanunlarına bağlı olduğunu bilsin,

— Tarihten aldığı dersle bir milleti yıkan sebeplerden ruhları temizlemeyi bilsin.

— Malûl ruhların mukavemetini kırmak cesaretine ve irade pekliğine sahip olsun.

— Beşerî tekâmülün seyrini iyice görsün , kendi ulusunun bu seyirde hangi safhaya girdiğini kestirsin.

— Millî kültürü benliğine sindirmiş , milli kemâl ülküsünü şahsenbolleştirilmiş olsun.

— Milletin kudretini gayet iyi tanımış ve sezgi kuvvetiyle tartmış bulunsun.

— Bütün bu manevî zenginliğini ülküsü uğrunda yerince, yolunca yâni realiteye uygun olarak kullanabilsin.

İşte Atatürk bütün bu vasıfları taşıyan bir dâhî, karar sür'atine sahip bir kumandan sıfatıyle milletin başına geçebilirdi. Evet bütün bu vasıflar genç bir ulusun liderliği için değil hatta ölmüş bir milleti diriltmek için bile kâfi hassalardı . Böyle bir adam bu işe azmedince Samsuna o tarihten az evvel veya az sonra da çıksa netice gene ayni olurdu, yeterki yapacağını onun gibi tasarlamış olsun. Tarihi ve talihi yenecek adam için talihin hiç rolü yoktur, fırsatlar bile onlar için ikinci derecededir. Zirâ büyük adam fırsatı da yaratmasını bilir. Atatürk o dev iradeli adamdı ki 6 asırlık şark meselesini mes'ele olmaktan çıkarmış ve yaptığı zihniyet kültür ve ülkü

Köy Tetkikleri :

Bulancak Kazasının (Şeyhmusa) Köyü

Yazan : İbrahim Erenel
Maarif Memuru

COĞRAFÎ DURUM :

Şeyhmusa köyü sahilden sekiz kilometre kadar uzaktadır. Pazarsuyu deresinin batı tarafında havası ve suları oldukça güzel olan bu köyde muhitin bütün bitgileri yetiştirilmektedir. Arazi itibarile meyilli ve baştan başa ağaçlarla örtülüdür. Köyün doğusunna Pazarsuyu ırmağı, Süme ve Ahmedli köyleri, batısında bu köyden müfrez Narlık, kuzeyinde, bülbüllü ve Pazarsuyu köyleri güneyinde de kılıçlı köyü vardır. Köyün Kılıçlı köyü ile arasını bölen (İmedolu) tepesi denilen bir tepe vardır ki: Bunun irtifaı (500 - 550) metre kadar tahmin edilmektedir. Köye en yakın kasaba Bulancaktır. Bu kasaba köyün kuzay doğusuna düşer. Mesafesi 13 kilometre kadardır. Köy idarî taksimat itibarı ile Piraziz nahiyesine bağlıdır. Nahiye ile arasında olan mesafe daha fazladır.

inkılâbıyle ulusunu garp diplomasisinin karşısında yadırganmıyacak bir varlık haline getirebilmiştir. Hattâ , bu gün garp medeniyetinin kurtarıcılığı rolünde yer almış bulunmaktadır.

Genç iradenin iş başına geçiş tarihi olmak bakımından 19 Mayıs ayni zamanda gençlik ve spor bayramı oldu. 19 Mayıs gençliğinin inkilâp şuuru, istiklâl gururu, benlik ve özgenlik süruru içinde bayram yapışı, o ruhları birer Atatürk aynası haline koyuyor. Onun gür keskin kaşları altındaki hakim bakışıyle ruhların üstünde yaşaması, her hangi bir enerji istiyen anda Türklüğün sükûn ve vakar garantisidir. 19 Mayısın 21 inci yıl dönümünü böyle vakar içinde geçen ay yaşadık. Bir takım ulusların istiklâllerini kaybettiklerini şu yeni cihan harbi içinde ruhumuzun bu şuur iman kaynağı başı ve onun yarattığı harikaları anmak ne mutlu şey...

TARİHİ DURUM :

Adından da anlaşılacağı üzere köyün bir şeyh adına izafe edildiği muhakkaktır. Rivayete göre bu adamın mezarı köyde mevcut olup diğer mezarların boyunun iki misli kadar uzundur. Mezarın üzerinde kitabe olmadığından hangi devre ait olduğu bilinememektedir. Muhakkak olan bir şey var ise köyün 7 - 8 asırlık bir mazisi olduğudur. Rivayet edildiğine göre bu köyün esas adı (Potnos) dur. Eski sekenesi rumlardır. Fatih zamanında bu havalinin zabtı sıralarında burada gene bir rum köyü mevcut olduğu, köyün bazı yerlerinde eski harabelere ve eski eserlere rastlandığından anlaşılır. Hatta bu tetkiki yaparken bilgisinden istifade ettiğim Kemal Dündar bir gün tarlasını kazarken bir hamam harabesine rasladığını söylemiştir. Buraların Fatih zamanında zabtı sıralarında rumları islah için bu mıntakaya İsabey isminde bir zat yerleştirilmiş ve yanında Musa adında bir Şeyh varmış ki : Bu şeyhin mezarı yukarıda söylediğimiz gibi malûm. İsa beyin mezarı ise köyde bulunduğu fakat hangisi olduğu bilinemediği köylüler tarafından ifade edilir. Şeyh Musanın Şehli köyünde dergâh kuran Şeyh İdris ile alakaları olduğu zannedilmektedir. Çünkü buraların en eski aileleri olan kesik oğullarının ellerindeki tapu ve hüccetlerde Şeyh İdris vakfı kayitlerine tesadüf edildiği gibi Şeyh İdris torunları olduğu muhakkak olan bazı ailelerden hem Şıhmusa ve hem de Şehli köyleri ile alakadardırlar. Köyde çok eskiden kalma bir kuyu vardır. Bu kuyuda eskiden rumlar tarafından yapılan araştırmalarda kılıç, kalkan gibi bazı silahların bulunduğu da köylüler tarafından söylenilmektedir. Ayrıca yukarıda adı geçen (İmedolu) tepesinin bir yerinde ikibin kiloluk bir (put) heykel olduğu fakat bunun nerede bulunduğu kestirilemediği de söylenilmektedir.

Hülâsa : Muhakkak olan birşey varsa, köyün çok eski zamanlara ait olduğudur. Bu köy istila görmemiştir. Halk Türk ve Türk dili ile konuşurlar. Mezhep itibarı ile islâmdırlar. Köyün 150 hanesi olup 375 i kadın, 400 zü erkek olmak üzere 775 nüfusu vardır.

KÜLTÜREL DURUM :

Köyde 1925 yılındanberi faaliyette bulunan bir okul vardır. Bu seneye kadar bu okul üç sınıflı v : tek öğretmenli idi. 1939 yılında toplanan maarif şurası kararı ile bütün köy okulları gibi bu da beş sınıfa iblağ edilmiş ve bu yıl dördüncü sınıfını açmıştır. Köyde 119 erkek, 109 kız olmak üzere ilk tahsil çağında 228

çocuk vardır. Bunlardan okula 97 si devam etmektedir. Okul dar ve kadrosu az olduğundan bundan daha fazla talebe almağa imkân yoktur. Okul köy muhitinde tesirini göstermekte ve kendisinden beklenilen faydaları temine çalışmaktadır. Köyde bu okulu bitiren 90 talebe vardır. Beş sınıflı okul mezunu ise yalnız bir kişidir. Okul binası köylüler tarafından yaptırılmıştır, Fakat modern plânlı değildir. Bu okul sayesinde köylünün erkekler arasında yüzde 75 i, kadınların ise ancak yüzde beşi okuyup yazma bilmektedir. Köyün lise tahsiline devam eden bir genci bulunmaktadır. Eskiden medrese tahsilini bitiren ve şimdi çok ihtiyar olan bir hocaları vardır. Köy ve kasaba halkının ihtiyar hocaya hürmetleri fazladır. Köylü esas itibarı ile açık gözlüdür. Yüksek ve orta tahsile hevesleri yoktur. Köyün umumî bir kütüphanesi olmadığı gibi halk odası da yoktur. Gazete alıp okuyanlara tesadüf edilir. Adet ve ananelerinde bir hususiyet göze çarpmaz, kullandıkları ata sözleri her tarafta işitilenlerden başka bir şey değildir. Köyde gramofonları olanlar vardır. Ayrıca çalgı çalanlara da tesadüf edilir. Bunlardan bir danesi kemençe ile maniler düzebilirmiş. Köyde batıl itikatların bilhassa eski ve yaşlılar arasında kökleşmiş olduğu görülebilir. Cin ve periye inananlar vardır. Köy halkı müteassıptır. Okulda tahsil görenler çoğaldıkca bu taassup kıymetini kaybetmektedir.

KÖYÜN SAĞLIK DURUMU :

Havası ve suyu güzel olan bu köyde bataklık yoktur. Fakat sıtma hastalığına tesadüf edilir. Sivrisineklerin Pazar suyunun mansabına yakın yerlerdeki bataklıklardan ürediği sanılmaktadır. Bu köyde saralılara çok rastlanır Kekemeler de yok değildir. Mide hastalıkları bariz bir şekil almıştır. yapılan taramalarda tesadüf olunan frengililerin miktarı hatırı sayılır bir yekûna baliğ olduğu söyleniyor. Köyde doğum fazlaca olup ölüm en ziyade 1-2 yaşlarındaki çocuklar arasında göze çarpar. Köyün temizliği iyicedir. İçme suları temizdir. Çeşme ve pınarlardan tedarik edilir. Kuyu suları kullanılmaz. Evlerin inşa tarzı muhteliftir. Üzerleri hartama veyahut saç ile örtülüdür. Ahırlar evlerin altındadır. Helaları umumiyetle dışarıda ve lağamları açıktır. Bunlar halkın sıhhatı üzerinde büyük tesirler yapmaktadır. Köy kanunu tatbik edilmemektedir. Köyde doktor ve ebe yoktur. Kasabada bir gezici sıhhat memuru var fakat çiçek aşısı için yılda bir iki defa köylere uğrar. Halk sağlığa kıymet verir. Hastalıkları için doktora müracaat ederler. Fakat maalesef kaza merkezinde de dok-

tor yoktur. Bir sürü masrafı ihtiyar ederek muayene için Giresona inerler. Temizlik için de sabun kullanırlar. Çamaşırlarında küllü suyun sabuna yardımcı olduğu görülür. Dişlerin temizliğine de itina edilir.

Evlerinde tenvir vasıtası olarak kullandıkları camlı petrol lambaları ile camsız iptidaî teneke lambalardır. Fakir evlerde petrol sarfiyatı azdır. Isınma vasıtaları soba ve ocak ateşleridir. Evlerin pencerelerinde cam yoktur. Ancak zengin olanların oda pencerelerinde cam görülür. Köyde yiyecek itibarile halk iki kısma ayrılabilir. Bunlardan bir kısmı çok iptidaidir. Ellerinde bulunan malzemeyi iyi bir şekilde pişirmesini bile bilmezler. Bir kısmı ise yiyeceklerine itina edenlerdir. Yiyecek maddelerinin en mühimmi olan ekmek mısır unundan yapılır. Sebzelerden kara lahana, pırasa, fasulya, kabak, pazı gibi cinsleri bulunur. Et bazen köyde kesildiği gibi umumiyetle bu ihtiyacı kasabadan tedarik ederler. Orta halli ailelerde senevi 10-15 kilo kadar yağ sarfedilir.

İCTİMAÎ DURUM :

Köyün ileri gelen ailesi kesik oğullarıdır. Bunların içinde hali vakti iyi olanları olduğu gibi fakirleri de vardır. Bunlardan başka köy ve köylü üzerinde Gedikali ve Tirali oğullarının nüfuzu fazladır. Bu köy arazisinin üçte ikisi bu iki aileye aittir. Köylünün elli haneden fazlası temamile topraksız olup Tirali ve Gedikali oğullarının marabalarıdır. Halk maişetini temin için gurbete çıkmaz. Köylü arasında bir birinden kaçma yoktur. Köyde tarla ve fındık işleri kadın erkek hep birlikte imece usulü ile görülür. Evlerinde masa ve sandalya kullananları vardır. Yatak yorgan kullanırlar. Bilhassa iyi hallilerinin evlerinde konfor fena değildir. Ziraat aletleri ibtidaidir. Bel, kazma, tırmık ziraat işlerinde kullandıkları belli başlı aletleridir. Bundan başka bazı ailelerde karasaban da kullanılır.

Köyde maalesef köy kanunu tatbik edilmiyor. Köy ile umumî şosa arasına yol açılması köylünün başlıca emellerinden birisidir. Eğer bunlara ön ayak olunacak olursa bu iş kolaylıkla yapılabilir. Halk munistir. Kendilerine gösterilen işleri severek yaparlar. Köylü hükûmete olan borçlarını mahsulü olduğu zaman vermekten çekinmezler. Şahıslara olan borçlarına da sadakat gösterirler. Bazı alacak verecek davalarına tesadüf olunur isede bunların faizlerinin yüksek ve fahiş oluşundan ileri geldiği kanaatindeyim. Köyde halkı kendi fikirleri arkasında toplayacak kuvvetli şahıslar yoktur. Yalnız büyük toprak sahiblerinin halk üzerinde nüfûs ve otoriteleri vardır. Bu yüzden halk arasında bazı geçimsizlik vak'aları ve partizanlıklar husule gelmektedir. Köylü ahlak bakımından temizdir. Hırsızlık ve

katil vak'alarına tesadüf edilmez, Halk arasında kan gütme davaları yoktur.

Düğünlerinde davul, zurna, kemençe ve klarnet gibi saz aletleri kullanırlar. Bağlama çalanlarda vardır. Horan, karşılama ve yürüme gibi oyunlar oynanır. Evlenme işlerinde başlık tabir edilen para verip almalar umumiyetle caridir (1). Evlenme çağı 15 yaşından başlar. Halkın millî duyguları yerinde ve sağlamdır. Köyde istiklâl savaşına ve umumî harbe iştirak edenlerin yekûnu bir haylidir. İstiklâl savaşında madalya alanlara da tesadüf edilir.

Halk ziraatla geçinir. Kendi tarlalarında elde ettikleri mahsul ihtiyaçlarını karşılamaz. Hariçten satın alırlar. Başlıca ziraat fındıkcılıktır. Bu da hüdayinabit yetişir. Bilgi ve tekniğe istinat etmemektedir. Köyde her türlü meyve yetiştirilmektedir. Bunlardan alınan ürünleri satmazlar. Halk arasında ispirtolu meşrubat kullananlar fazladır. Fakat serhoşluk öteye beriye sarkıntılık etmezler.

KÖYÜN İKTİSADÎ DURUMU :

Köy umumiyetle ağaçlık ve yeşilliktir. Büyük ormanları yoktur. Herkes odun ihtiyacını kendi yerinde temin eder, köyün müşterek orman ve merası yoktur. Muhit rütubeti ve toprağın kuvvei inbatiyesi yerinde olduğundan ağaçlar kendiliğinden yetişır. Köyde yapılan ziraatten 100 bin kilo kadar mısır, 5 bin kilo kadar da kuru fasulya yetişir. Bunlar satılmaz köyde istihlâk edilir. Köyün en mühim ve belli başlı mahsulü fındıktır. Senevî 4-5 bin kantar fındık elde edilir. Bu hesaba göre köyün pek zengin olması icabeder. Fakat halkın iktisadî terbiyesi noksandır. İçlerinde zengin denilecek aile yok gibidir. Hatta borçludurlar da. Elde edilen bu mahsulün yarısından fazlası yukarıda bahsettiğim Gedikali ve Tirali oğullarına âittir. Bu yüzden halk fakirleşmiştir. Halkı iktisaden yükseltmek için kalk evlerinin köycülük şubeleri vazifelerini yapmalıdır. Eğer köyler tenvir edilecek olursa köy kalkınmaları daha erken temin edilebilir.

Köylü Kredi ve satış kooperatiflerine aza yazılmıştır. Fakat bu teşekküller halkın ihtiyacını karşılayamamaktadırlar. Bunun için halk bu teşekküllere ısınamamıştır. Kooperatiflerin daha verimli çalışmaları, bu müesseselerden resmiyetin kaldırılması ve her mevsimde halkın ihtiyacına cevap verebilmesi ile kabildir.

Köyde iki kahve ve iki bakkal vardır. Küçük san'atlardan Maranguz, taşçı, ve huzarcılara raslanır. Köyün bu kabil işlerini bunlar görürler. Köy halkı seyyahata ve gurbete çıkmadıklarından görgüleri azdır. Ehli hayvanlardan at, katır, eşek, manda, Sığır, koyun ve keçi beslenir, büyük sürü sahipleri yoktur. Kümes hayvanlarından tavuk vardır. Halk yazları yaylalara çıkarlar. Av ve yabanî hayvanlardan çakal, porsuk tilki vardır. Bunlar da kâr

Sonu kapakda

MEMETÇİK

Gine büyük isminin anıldığı gündeyiz .
Ölüm saçan , kan kusan bir cihan önündeyiz .
Bir cihan ki , bağrıyor "imdat, imdat!„ diyerek
Öyle iğrenç vahşet ki, bir birini yiyerek ,
En medenî milletler ortadan yok oluyor .
En medeni ülkeye harabeler doluyor .
Eğer seni şu anda ' beşerin salâhına ,
Çağıracak olsalar ' dayanıp silâhına ,
Kahraman ceddin gibi dövüşe gireceksin ..
Şanlı Türk tarihine zaferler vereceksin .
Eğer düşman yurduna saldırsa akın akın ,
Yüz binlercesi gelse, top, tayyare ve tankın ,
Ve hattâ gülle yağsa, tepeden kurşun gibi,
Bir korku yaratamaz, arslan duruşun gibi .
Bakışın alev alev yanıp tutuşmaktadır .
Cihan aşıkın olmuş , ardından koşmaktadır.
Nasıl koşmayalım ki ! şeref şanla dolusun .
Şeref şanla yuğrulmuş, büyük Türk'ün oğlusun.

Cemal Bora

KADROLARI

Yazan :
Osman Turgut Damirli

Kadrolar bahsı bütün ilmî tetkiklerde olduğu gibi, Folklor çalışmalarında da ehemmiyetlidir. Yakın zamanlara kadar bu mevzua doğru bir istikamet tayinine muvaffak olunamadığından; daha doğrusu kadro bu günkü ehemmiyette tutulmadığından Folklor çalışmaları da bundan oldukça zarar görmüştür.

Dolayisiyle elde edilen eserlerin büyük bir kısmı ilmî kıymetten uzak, gelişi güzel mesailerin mahsulü olarak kalmıştır. Bu münasebetle ön söz olarak kayit edelim: Folklor için en kısa bir zamanda halli icap eden meselelerden biride muhakkak ki kadrolardır.

Muhitin icaplarına, ihtiyaçların çeşitlerine göre daralmak, genişlemek gibi elestikî mahiyetler arzeden kadro Folkorde şube, bölüm, sınıf manalarını anlatan bir tabirdir. Elde edilen bilgileri karma karışık bir halde tutmak bir işe yaramayacağından, onları kadrolamak; mahiyetlerine göre bölümlere, şubelere ait olduğu kısımları ayırmak lâzımdır. Bilgilerin elde edilmesile görülüyor ki mesai bitmiş olmuyor. Bunlara ilmî kıymet verecek olan esaslardan biri de kadrolama keyfiyetidir. Folklorcu için en faydalı işte budur. Muhitini ve metodlu çalışma tarzını intihap ederek işe başlamak üzere bulunan Folklorcu; kendisine yarayan en muvafık kadroyu da seçmiş bulunmalıdır. Kadroların bir çok şekilleri vardır. Ve günden güne de artmaktadır. Mesleğinde başarılar göstererek yürüdüğü yolda iz bırak--mak isteyen Folkloristen bunları tanımak istenir. Yaşamış ve yaşamakta olan bütün kadro tipleri hakkında bilgi sahibi olması; gayretlerini verimli kıldığı gibi, ilmî değerde olmasını da temin eder. Daha önce gelen halkiyatçıların eserlerini tetkik ederken onların bu bilgileri nasıl bir kadro içinde bölümlere ayırdıklarını bilmek; çok şeyler öğrenmesi demektir, çok öğrenmesi ayni zamanda kendisinin bırakacağı eserlerden istifade edeceklere çok öğretir. Folklor sahası kadro bakımından diğer ilimler gibi kısır sayılmaz orada yeni yeni buluşlara fazlasile rastlanacağından bunların hangi kadroya dahil edilecekleri hakkında da esaslı fikir sahibi olmak zarureti vardır. Bu münasebetle: Folklor âleminde meşhur olan belli başlı kadro şekillerine kısaca temas ederek, bunları evveliyatından ziyade sadece hususiyetleri bakımından ayrılıklarının mütalâasını faydalı buluyoruz.

Meşhur Fransız Folkloristi (Arnold van Gennep) in « Pertev Boratav » tarafından (Folklor Klavuzu) a-

diyle dilimize çevrilen eserinden Folklor âlemi için belli başlı kadro şekillerine dair kıymetli bahisler vardır. Fransız Folklorcusu bu eserinde İngiltere, Fransa, Almanya gibi garp memleketlerinin Folklor ihtiyaçlarından çıkan bazı tetkik kadro tiplerini teferruatile izah etmektedir. Biz yalnız onların ayrıldıkları noktaları işaretliyerek bu hususta daha geniş malûmat isteyenlere o kitabı tavsiye edeceğiz.

Umumiyetle bütün kadrolarda bir gaye beraberliği olmakla beraber; maksada varılmak için takip edilen plânlı çalışmalarda bazı ayrılıklar görülür. Mesela: Bazı Folkloristler elde ettikleri bilgileri dıştan görüldüğü gibi bir tasnife tabi tutmuşlar. Yani vakaaların haricî görünüşlerinde bir benzerlik müşahede ederek kadrolarına bu görüş münasebetlerini esas olarak almışlardır. Bazıları da hadiseleri içten tetkik ederek derinlik mahiyetlerine göre ayırmışlardır. Bir kısımları ise işi daha geniş tutarak mahallî araştırıcılar meyanında büyük bilgilerde fikir vermek sistemini takip etmişlerdir. Biz (Arnold van Gennep) in zikrettiği bu kadro tiplerini ait olduğu milletlerin ihtiyaçlarını karşılayacak kadro şekilleri diye gösterebiliriz. Bu noktai nazardan bir fikir alabiliriz. Kadroların muhite; ve ihtiyaçların çeşitlerine uymak gibi elesteki vaziyetlerde yapılışı: Hiç kimseye bu çeşit yabancı kaynakların hususiyetlerine göre yapılmış kadroları motamot alarak kullanmasını icap ettirmez. Şimdi bizim için kullanışlı bir kadroda aranılacak vasıfları kısaca göstermeye çalışalım.

1 — İş sahasının mahalli ihtiyaçlarına uygun olması.

II — Memleketin Folklorik hususiyetlerini temamile karşılayabilmesi.

III — Her hususile bizim olması. İçtimai bünyemizin zaruretlerinden doğmuş olması.

⁂

Folklor kaynaklarımızın her bakımından ihtiyacına karşılık olabilecek bu karakterde bir plânlı çalışma henüz umumileşmemiştir. Fakat bir çok Folklorislerimizin ferdi ve devamlı gayretleri bu ihtiyaçlarımızın önleyebilecek tarzdadır. Kıymetli bir Folkloristimiz olan " Şakir Ülkütaşır „ Emin önü Halkevinin çıkarmakta olduğu (Halk Bilgisi Haberleri) adlı derginin (95) nolu sayısında ayni mevzua vukufane temasla yollar göstermektedir. Değerli yazıcı: Bu yazısında kadroların belli başlı tiplerini işaretledikden sonra, bizim yerli ihtiyaçlarımıza uygun ve Folklorik hususiyetlerimizden doğma bir kadro örneği de vermiştir. Tetkik edilince tamamen bizim olan bir karakter taşıyan bu kadro içinde çalışmak gaye peşinde koşmak demektir. Hayırlı neticelerle muvaffakiyetler ortaya koyma ancak bu vasıfları taşıyan kadrolarla mümkün olur. Ve bu çalışmalar Folklor kütüphanemizi en kısa bir zamanda taşırabilir. Yeterki ihtiyacımızdan doğma kadro tipi etraflıca tesbit edilsin, Bu meselenin ancak hallinden sonradır ki gençlerden istenen fedakârlık alâka ve içten gelen bir sevgi olabilir. Bu iki manevî kudretin başaramayacağı hiç bir iş tasavvur edilemez.

Folklorumuzla en çok uğraşmış garplı âlimlerden Macaristan Akademisyeni profesör, Türkoloğ _ kunoş (Türk Ninnileri) adlı eserinin ön sözünde hulâsa olarak (bu ninniler eksiktir. Tamamlanmasını uyanık Türk gençliğine bırakıyorum. Avrupa da bu işler münhasıran gençlerindir) Diyor. Folklor yaşanmış devirlerin dilidir. Yaşanacak bir ömürün yolunda durur. Türk gençliği kunoşun uyanık olarak tanıttığından daha başkadır. Hamlecidir. Profesör o (Ninni) leri toplarken bizim gençliğimiz Sarayın zulmile pençeleşiyordu. Ve unutmamalı ki Avrupa gençliğinin kavuştuğu Hürriyetin ise Yüzyıllara dayanan bir tarihi vardı . Bu hürriyet içinde inki-

Yüksek Boylu Şekil Verilmiş

Yetiştirmek

YAZAN : Rasim Ekmen
Ziraat Teknikeri

Gül ; güzellik sembolüdür . Pek eskidenberi çiçeklerin kıraliçesi olarak tanılır. Güle karşı herkesin alâkası fazladır . Bu alâka onun yalnız kıraliçelikle taltif edilmesinden değildir. Renk şekil ve kokusu ile insanlar üzerinde bıraktığı derin sempatiden doğmuştur.

Güllere yüksek boy ve şekil vermek : şekil ve budama, güllere muntazam ve gayet hoş bir biçim verir . Bir dal üzerinde muayyen çiçeklerin serpilmesi ile güzel bir görünüş temin eder. Elde edilecek güller büyük ve gayet güzel olacaktır . Yaratılacak şekiller gülün sempatik güzelliğini daha çok artıracaktır.

şaf eden garp gençliğini münhasıran meşgul eden her mesele; bizi ilgilendiremiyordu. Bu günkü mes'ut Türkiyenin bahtiyar gençleri mukaddes vazifelerinde yerlerini almış bulunuyorlar. Artık garplı âlimlerin Folklorümüze gösterecekleri alâka, fantazi bir arzunun daima gerisinde görünür.

İçtimaî oluşlarımızın en geniş manadaki hareket kaynağı olan Halkevlerimiz etrafında düğümlendik. Biz her şeyimizi bizden bekliyoruz.

Kendi haline bırakılan bir gül karmakarışık bir çalı manzarasını arzeder . Dolayısiyle hiç te güzel bir biçim ve şekilde görülmez. Açacağı çiçekler de pek küçük ve değersiz olacaktır.

O halde ne yapmalı..? Önce ona yüksek boyu temin edecek bir gövde bulmalıdır. Bu da ancak en doğru olarak " Rosa canina „ denilen yabani güllerden temin edilir. Yabani güller gayet mukavemetlidir. Kökleri kuvvetli ve sağlam bulunması dolayisiyle yüksek boylu gül yetiştiriciliğinde ehemmiyet kazanmıştır.

Yabani gülün anaç olarak kullanılması bilhassa son zamanlarda dikkat gözüne alınmış ve yayılmağa başlamıştır . Yabani gül hemen hemen her yerde kolaylıkla bulunabilir.

Anaç kullanılacak yabani gülü ne zaman ve nasıl dikmelidir? Yabani güller mutedil ve kışı pek şiddetli olmıyan yerlerde sonbaharda, kışı şiddetli ve donlardan korkulan yerlerde en iyisi ilkbaharda dikmelidir. Bazan

her hangi bir sebeble müsait iklimlerde sonbaharda anaçlar dikilemediği takdirde bu iş ilkbaharda da yapılabilir. Daha muntazam kuvvetli bir kök teşkil ettirebilmek maksadı ile sonbaharda dikmenin her halde daha çok faydalı olacağı tabiidir. Dikilecek yabani güller için 0,40 0,50 metre derinliğinde ve %40 metre genişliğinde bir hendek açılır. Bu hendeğin uzunluğu dikilecek anaçların mıktarına ve vaziyete bağlıdır. Anaçların dikileceği toprak killi - kumlu olmalıdır. Toprak çok killi veya ağır bulunuyorsa kumla bu toprağı biraz olsun islâh etmeyi unutmamalıdır. Bu sayede köklerin çabuk ve kuvvetli teşekkül etmesine yardım edilir.

Anaç dikilmeden önce yaralı bereli, ezik ve fazla köklerin temizlenmesi , gövde üzerindeki lüzumsuz dalcıklar varsa kesilmesi ve gövdenin de 0,80 - 1,30 metreden fazla olan kısmının atılması gerektir.

Hazırlanan anaçlar sığır tersi ile sıvanarak yerlerine 0,70 0,80 metre mesafe ile dikilir . Dikim esnasında gübre ve su vermelidir. Yabani gül anaçlarının rüzgârlardan sallanmamaları için her birine herek verilir. Yahut hendeğin her tarafına kazıklar çakılır, aralarına gerilecek teller üzerine güller Rafya ile bağlanır.

İlk baharda anaç canlanır, sürgünler verir . Nisan ve Mayıs aylarında sürgün gözlü aşı yapılabilir. Gül fidanı erken yetişir, erken çiçek açarsa da bilhassa ömrünün azalmasına sebep olunur. Onun için sürgün gözlü aşı değil durgun gözlü aşıyı tercih etmelidir. Aşının sağlam ve ömürlü olması bakımından çok faydalıdır .

Bu aşıyı ne zaman yapmalı ?

Durgun göz aşısı temmuz nihayetinden eylûl nihayetine kadar yapılabilir. Fakat ağostos nihayetine doğru aşılamak en doğrusudur. Çünkü tutmuş olan aşı bu suretle bir müddet dinlenmiş olur. İlkbaharda çok kuvvetli olarak sürer ve gürbüzleşir daha çok sıhhatli olur.

Aşılanmış ve aşısı tutan güller sonbaharda aşılandığı yerden çıkarılarak arzu edildiği yere dikilebilir. İlk baharda süren aşı, fidanı canlandırır ve daha sonra çiçek açtırır.

Son bahara doğru gülün budanması elde edilecek çiçeklerin nefaseti iriliği bakımından elzemdir. Dikkat edilecek nokta her halde donlardan önce ve donlu zamanlarda budamayı katiyen yapmamak gerektir.

Yüksek boylu güllerin ilk senesi iki ve ikinci senesi 3 - 4 göz üzerinden budamak faydalıdır. Müteakip senelerde güllerin kuvvetini dikkat gözüne alarak kuvvetli yetişen sürgünleri 4-5-6 ve zayıflarını ise 2-3 göz üzerinden budamalıdır.

Bu suretle yetiştirilen güller hem bahçemizi hemde gönlümü-

zü süsler. Gül bakımı daha ziyade bir zevk ve incelik meselesidir. Bu zevki başkaları tarafından yetiştirilmiş ve koparılmış hazır bir gülde aramakla değil kendi emeğimizle yetiştirdiğimiz gülde aramamız lâzımdır.

Gönlümüzü güldürmek için gül yetiştirelim...

Ziraat Teknikeri
Rasim Ekmen

Erzincandan Geldi

Akşam karanlığı içinde parlayan bir çift göz ta kendisinindi.

Fakat yaklaşmadan daha evvel onu tanıyamadım. O Erzincandan uzakca bir kaza merkezinde memurdu. Anasını, babasını, hulâsa kendisinden küçük tek kardeşi ile kardeşinin eşinden başkasını evvela sallayub sonra enkaz altında bırakan o müthiş yer sarsıntısında onlar kadar sallanmış, korkmuş, titremiş . Fakat çok şükürki enkaz altında kalarak ölmemişti.

Faciadan sonra kendisine rastladım. Dalgın dalgın yürüyordu.

Seslendim ;

— Geçmiş olsun nasılsın kardeş

— Teşekkür ederim. Erzincana gideceğim. Yıldırımlarıma karşılık gelmedi.

— Fena olmaz belki kurtulmuşlardır. Dedim...

Yüzünde yaşanmış bir felâketin elem çizgileri pek belliydi. Harekâtında a r t ı k normallık kalmamıştı. Ne yaptığını bilmiyor ve nereye gideceğini kestiremiyordu...

Onbeş gün sonra Erzincandan dönmüş . bulunuyordu . Aradan bir hafta geçtiği halde onu görmeğe muvaffak olamamıştım. Evden dönüyordum . O akşam posta gelecekti . Işıksız caddenin , kahvelerin lambaların da ziya göremeyen bir yerinde kaldırım üzerinde gene dalgın ve mütereddit duruyordu. Eğilerek baktım.

— Hoş geldiniz, siz sağ olunuz. Kardeşin ve eşi kurtulmuşya ... Oda bir bahttır sizin için. Dedim

Sanki konuşmağa mecali yokmuş gibi titrek bir sesle :

— Evet. Dedi.

— Burada ne için duruyorsunuz?

— Erzincandan telgraf aldım, kardeşim hareket etmiş. Belki bu postadan çıkar .

Kahvelerimiz henüz gelmiş, sigaralarımızı yeni yakmıştık . Bağrı yanık arkadaşım hemen sözü Erzincan üzerine naklederek anlatmağa başladı .

— İki taraflı kalabalık aile ve akrabadan kurtulabilen yalnız kardeşim ile eşi. Nasıl anlatayım.

Ben dedi. Erzincana hariçten girilmesinin yasak olduğunu bildiğim için daha trende iken biri binbaşı, diğeri yüzbaşı iki subayın yardımını temin etmiştim. Erzincana gece girdik. Müthiş bir soğuk vardı. Bereket versin orada sabahladı. Sabahleyin trenden inince görme Erzincanı. O koskoca şehir gayri muntazam taş, toprak ve ağaç yığını halinde. Bu hal karşısında ağlanamaz, gülünmez, ne yapmalı, ne yapmalı, nereye gitmeli ve kimden kimi sormalı...

Bir müddet olduğum yerde kaldım. Demiştiki: Karşıdan posta otomobilinin lambaları göründü. Kahvesini üfleyerek iki defa çekti. Ve müsaadenizle diyerek yanımızdan hızla geçen otomobilin peşinden koştu. Ben de acele ettim. Felâket diyarından gelen bir mucize kabilinden kurtulabilen genci ve iki kardeşin kavuşmasını görmek için acele ettim...

Ona iki gün sonra Dispanserde tesadüf ettim. Ve ayak üstü tanıştım bana kısaca anlattıkları arasında o koskoca Erzincanda şimdi ikiyüz elli kişinin bulunduğunu söyledi.

Münir Karakullukçu

Bir Gönül Konuşdu

Kemal Peker

Ne bir tanbur.
Ne bir rebap sesi
Ve ne de gönül ağlatan
Bir ney nefesi.

Ne kırmızı bir gül.
Ve ne de bir sümbül.
Baygınlığı,
Söner.

Bu gizli mabette,
Gözlerin aydınlığı.

Ne bir kadeh Likör.
Ve ne de bir bardak Şarap,
Duvarları.
Yıkık harap
Bir mihrap.
Önünde hıçkırıyor
Ceylan avcısı,
Bir genç bitab.

Allahım !...
Allahım !...
Bir yudum su,
Bir damla hayat, Yerine
Bir nebze, AŞK ver.
O - Kalbin - sesidir,
Şiirin kendisidir.

Köylü - Köy - ve - Köycü

YAZAN : Şinasi Türel

Köylünün içtimaî hüviyetindeki orijinalite: Muayyen bir toprağa mukadderatını bağlamak, vatan, millet ve her şeyi bunun üzerinden görmek; fakat en muti ve en ferağatkârane görmek..

KÖYLÜ, köyde oturan, toprakla uğraşan yani her şeyi toprak işlerine harcadığı emekle çıkaran, kendisine mahsus bir kültüre sahib kimsedir.

Köylü olmak için yalnız köylü bir aileye mensub olmak veya muayyen bir toprağa ilgili bulunmak kâfi değildir.

Köylü olabilenin vasfı: Toprağa, yalnızca toprağa harcadığı emeklerine bütün mukadderatını bağlamış olmak ve köyde ecdattan kurulmuş ocakta kendine has kültür ve malzemesile bir cemiyet tipinin sembolü olarak bulunmakdır.

Bu vasıftaki insanların bir arada bulundukları, yaşadıkları muhite (KÖY) diyoruz.

Köyde ayni kültüre sahib ve muayyen bir iş mefkûresile çalışan ve hayatlarını idame ettirecek her şeyi temin için istihsal vasıtası olarak toprağı kullanan insan kitleleri köylüler oturur.

(Bu düşünüş) az çok bizim çağda bulunan herkesin bileceği gibi; devrimiz için, Cumhuriyet devri için böyledir.

(Osmanlı) İmparatorluğu zamanında köyler, beylikler hükümleri altında birer malikâne; köylüler köylerinde değil, bu beylerin malikânelerinde ömürlerini kül eden; mukadderatlarını harcadıkları emeklerinin semereleri yerine ; nüfuzları altında bulundukları beylerin himmetlerine bağlıyan işciler halinde idi.

Bu gün (Köy ve köylü) her hukukile kanun karşısında başlı başına bir manevi şahsiyettir.

Eski devir itiyatları sökülüp Cumhuriyetin köylüler için tanıdığı hak ve verdiği ehemmiyeti yayma ve tatbik ettirme, köylerde refah seviyesinin arttırılması ve gümrahlaştırılması savaşındayız.

(Bu gaye) ile köylere ve köylüye yaklaşanlara, bunları kendisine en kutsî vazife, dava edinen, benimseyenlere de (KÖYCÜ) diyoruz.

Köycü olabilmek öyle bir vazifeyi deruhte etmektir ki: Köycülerin çalışmakta bulundukları saha ve bu sahada üzerinde işliyecekleri varlıklar bir millet bünyesinin temel taşlarıdır.

Müstehlik Fikri Bakımından

İçtimaî İlimlerin Ve İktisadî Nizamın Yenilenmesi

Yazan : *Bernard Lavergne*

Çeviren : *Akil Koyuncu*

IV

Hayal inkisarımız muzaaftır. Buda bir tarafta kooperatiflerimizin sermaye ve satış tezayüdü ne kadar büyük oldu ise olsun, bütün ümitlere cevap vermemiş olduğundan, bir taraftan da bilhassa, şirketlerimizin hali hazırdaki faaliyeti, mevcudiyeti şeklile, milletlerimizin umumî iktisadında beklediğimiz bütün tesiri icra etmemekte olduğundan ileri gelmektedir. Buna hayret etmek lâzımını ? filhakika, Fransayı misal olarak, alalım: Fransada senevî istihsal ve istihlâk edilen 150 veya 160 milyar franga nisbetle kooperatif şirketlerimizin satışları yekûnu olan 4 milyar frank nedir. Fiyatların umumî seviyesi, bunların tereffua veya sukuta meyilleri, hali hazırda kooperatif iş hacmi ile ancak pek cüzi olarak tesir görmektedir veya bu tesir ancak - Larraine - gibi bazı kooperatifciliğin hususî bir surette kuvvetli kökler salmağa muvaffak olduğu yerlere inhisar etmektedir. Bilhassa tecrübeyle görünmektedir ki kooperatifcilik faaliyeti ticari sahaya inhisar ettirildikçe fiyatların sukutuna pek zayıf bir âmil olacaktır.

Türkiye, % 86 sı çiftçi olan yani köylü sütunları üzerine kurulmuş bir devlettir.

Bu sütuna eklenecek varlıkları işleyen köycünün köylü içtimaî hüviyetini kavramış olması lâzımdır.

Bir ziraatcı, bir Nahiye Müdürü, her hangi bir münevver köycümüdür. Evet fakat; meslekî bilgisinin veya münevverliğinin yanına sevgi ve feragat ilâvesile (EVET) . . .

Yalnız bilgi ile köycü olunamıyacağı gibi yalnız sevgi de buna kifayet etmez.

Millet temelinin köylü, millet refahının köy kalkınması olduğu inanımız ve davamızdır.

Bu davanın halline iki yoldan gidiyoruz.
İlmî köycülük;
Amelî köycülük.

Birincisi bilgi ile köy kalkınması, ikincisi şuurlu faaliyet.

Fındık İstasyonunda Ziraat mühendisi
Şinasi Türel

Halkevimizin Seyahatı münasebetiyle :

Giresun Halkevi gençleri Rize Halkevi gençleri ve büyükleriyle bir arada

(Rize bölgesi sayın parti müfettişi de guruba şeref vermişlerdir)

Rize ve Trabzonda Temsil edilen **(Hissei Şayia) ve (Yalnız Bir Kelime)** eserlerinde rol alanlar

Saime Giray

Adalet Eren

Melâhat Yaşın

Naci Sağın

Cemal Bora
Temsil Kolu Başkanı)

Ömer Oktay
(Rejisör)

Avni Bayraktar

Süleyman Aykut

Naci Laçın
(İdare müdürü)

Nuriahmed Çimşid

Nedim Tacal
(Süflör)

Halbu ki, ziraattan veya iptidaî maddenin ihracından mamulü mahsusa kadar, imalin bütün mutavassıt kademeleri arasından istihsalin lâyuat şubelerini kucaklamak, o kadar uzun nefesli bir iştir ki yalnız muazzam sermayelere ihtiyaç göstermekle kalmaz, fakat birinci derecede bir teknik ve sınaî kabiliyeti iztilzam eder ve halk sınıfları arasında böyle yüksek kıratta insanlar azdır. Bu suretle, hadiselerin acı bir istihzası eseri olarak teveccüh ettiğimiz gayeden bu kadar çok uzakta bulunduğnmuzu gözlerimize çarpan şey, her şeyden ziyade, kooperatif teşekküllerinin, bir çeğrek asırdan beri, tahakkuk ettirdikleri tereffuların azameti olmuştur.

Mamafi, - Gide - nin büyük bir ehemmiyet atfetmek istemediği fakat bizim şahsan , kooperatif nizamı tetevvücü meselesini alt üst etmek istidadında olduğuna kani olduğumuz yeni bir vakıa zuhur etmiştir.

1860 ve 1884 ten beri Belçika, son zamanları harp içinde ve harpten beride Fransada, İtalyada ve bilhassa yine Belçikada hükûmet kuvvetlerinin yardımı ile büyük ve bazan fevkalade muazzam kooperatif teşebbüsleri teşekkül etmiştir. Fakat bunlar, faaliyet sahası olarak perakendeci ticareti ve buna alâkalı olarak istimali cari muhtelif emtianın istihsalini mevzu edinecek yerde, bu yeni teşebbüsler temellerini bir hamlede büyük sanayi sahasına atmış bulunuyorlar. Belçikada, şömendöferler inşa ve idaresi, büyük şehirlerde su tevziatı, binlerce ve binlerce gayri menkuller inşası, Fransada sularının muharrik kuvvetlerini almak maksadı ile büyük nehirlerin amenajmanı hükûmetin iştirakile geniş kooperatiflere tevdi olunmuştur; Alsasta büyük Patas jizmanlarının ihraçlarına ait buna benzer bir projeden bahsedilmiş isede bu proje terkolundu.

Devlet ve hükûmetler tarafından, bazan da büyük tevzi kooperatifleri, yahut, bilakis sanayiciler arasında teşekkül etmiş mübayaa ve idhar kooperatifleri gibi müşterek teşebbüsler tarafından gördükleri istinad dolayısile mâli geniş sahalar arzeden bu yeni şirketler büyük kooperatif teşebbüsünün sanayici tipinden başka bir şey değildirler . Hemen bütün memleketlerde alelade kooperatiflerin muhtaç oldukları mahsulleri toptan mübayaa veya istihsal için kurdukları en geniş kooperatif toptancı mağazaları veya ikinci derecede kooperatifler ticaret için ne mahiyette iseler bunlar da sanayi için ayni mahiyettedirler.

„ Prototipe „ leri „ Röşvalin adil pişdarları " şirketleri içinde bulunan kooperatif teşekküllerinin yanında meclisi hükûmetlerin yardımı ile teessüs etmiş, az olmakla beraber geniş kooperatiflerin mevcudiyeti sahih ise kooperatif nazariyesi içine yeni esasi bir şube ilave etmek lâzım geliyor demektir: Müstehlikler kooperatifleri arasında gayet vazıh iki kategorinin tefriki zaruridir.

Evvelâ serbest veya binefsihi " Spontane kooperatif teşebbüsleri ki bunlar 1844 ten beri pek iyi tanınmış olan alelade müstehlikler kooperatifleridir, Bu iki " serbest „ ve " binefsihi „ tabiri bu şirketleri pek muvafık olarak işar ederler, zira, ikinci tip teşekküllere nazaran, mümeyyiz vasıfları hükûmetlerle yapılmış hiç bir itilâf ve mukaveleleri olmayarak, devletin müsadesini istihsale hiç lüzum görmeden teşekkül etmeleridir.

Saniyen : Salâhiyetli veya umumi „ Outorisee ou pulelique kooperatif teşebbüsleri vardır. Bunlar hiç değilse kısmen, teessüslerini bir umumi „Collectivite " kararına yahut hükûmete olan bir itilâfa medyundurlar. Bunları uygun bir surette göstermek üzere " kooperatif nizamı „ kitabımızda ilk defa 1926 dan teklifimizi müteakip istimale giren tabir ile bunlara " koo-

peratif rejileri " diyeceğiz.

Serbest veya alelade kooperatifler bir taraftan kooperatif rejileri diğer taraftan işte kooperatif dokterinine idhalini telkin ettiğimiz esaslı taksim budur.

Çoktan beri kanaat getirmiştik ki hükûmet kuvvetlerini aralarında birleşerek, serbest kooperatifler şeklinde müstehlik kooperatifleri teşkil etmelerine hiç bir mani yoktur. Şu suretle ki ortakları hususi şahıslar olacak yerde bu teşekküllerin aksiyonerleri münhasıran hükmi şahıslar olacaktır. Harbin arifesinde Liyonda verdiğimiz bir konferansta bu fikri ifade etmiştik.

Harp oldu, sulh takarrur edince, 1922 de Brüksele yaptığımız bir seyahat vesilesi ile yolumuz üzerinde canlı ve muhteşem, bizim intelektüel ümidimizi teşhis eden, hatta aşan kooperatif rejilerine tesadüf etmek fikri bizi yeniden teshir etmişti. Bu müşahede ile memnuniyetimiz hayretimizden de büyük olmuştu. Gerek mevcudiyetini ve gerek muvaffakiyetlerini birden bire keşfetmiş olduğumuz bu Belçika şirketleri, umumi kooperasyon fikrine itimadımızın kat'i bir amili gibi göründü. Binaenaleyh, kuvvetimizin yettiği nisbette artık tahakkuk etmiş ve en teşvikamiz neticeler almış bulunan bu yeni şekil kooperatifin nazariyesini kurmaya çalışmanın pek yerinde olacağını düşündük.

Şu halde, ortakları, şahıslar olacak yerde, münhasıran devlet vilâyetler, kasabalar veya umumî kuvvetlerin manevi şahıslarından mürekkep olacak gibi garip bir mümeyyiz vasfına malik her müstehlikler kooperatifine kooperatif rejisi diyeceğiz. Bir kooperatif rejisi olmak için şirketin gayesi kooperatif prensibine uygun olarak üzerine aldığı iktisadî hizmeti en az fiyatla temin etmek veya her müstehlik üzerinden temin edilen istifade o müstehlike iade etmek olmalıdır.

Kooperatif rejilerinin mümeyyiz vasıfları beştir :

1 — Her kooperatif rejisi teessüs için, hiç olmazsa kısmen umumi kuvvetlerin bir kararı olmak lâzımdır. Bir kooperatif rejisi mevcut olmak için kanun, kararname, emirname gibi bir umumi selâhiyet vesikası olmalıdır.

İki hal tehaddüs edebilir :

Bazan mutlaka hükûmet kararı, devlete veya meclisi hükûmetlere ait olan, maden jizmanı, bir su ceryanının muharrik kuvveti gibi hükûmet arazisi dahilindeki bir tabii servet imtiyazını vermekten ibaret olur.

Bazan, bilakis. hükûmet kuvvetlerin bizzat şirketin ortağı olmağa veya bu şirkete, meselâ: İhraç edeceği mecburi istikrazların faizlerini temin gibi mühim bir istifade bahşetmeğe taalluk eder. Umumi müesseselerin kendilerine ait tabii bir serveti olupta bunun imtiyazını verdikten sonra, şirketin iştirak etmiş rzası olmaya karar verince kooperatif rejisi evleviyetle mevcud olur.

Bu güne kadar teessüs etmiş kooperatif rejileri ekseriya devletin imtiyazını istilzam edecek maden, şömendöfer hattı, .nehirlerin muharrik kuvvetleri gibi tabii servetlerden birini işlemek mevzuu ile kurulmuş değildir. Mevcut kooperatif rejileri hemen umumiyetle tamamen serbest bir ticaret veya sanayii mevzu edinmişlerdir...

Devam edecek

AKSU

Çoşkun çağlayışına, içli yanık sesine,
Benim divane gönlüm öyle vurgun ki Aksu!.
Bitmeyen dalgaların yemyeşil sinesine,
Saldığım hülyalarım öyle durgun ki Aksu.

Bestelenmiş bir şiir. bi hayalseli gibi...
Okşa ve uyu; bizi anne eli gibi..
Nurdan kıyılarında mehtap gölgeli gibi...
Gönlümde senin kadar öyle solgun ki Aksu..

Ahmet Tarık Günaydın

Bizde Fındık

Yazan : Kemal Peker

Geçen sayıdan devam

Fındıkta Satış Kooperatifleri teşekküllerindeki Zaruret ve faydalar :

Karadeniz kıyıları köylüsünün en kalabalık kısmını teşkil eden fındık köylüsü bütün geçimini hemen hemen fındıkla temin eder. Fındık mıntakasında ve bilhassa Giresun ve civarı kazalarda fındık müstahsili fındıktan başka bir şey yetiştirmez gibidir .

Sebzesine varıncaya kadar Trabzon, Samsun ve civar vilâyetlerden temin eder. Onu bu hale sevkeden ve bütün bir yıl kahvelerin sisli havası içinde atıl bırakan yine fındık olmuştur denilebilir .

Fındığın devamlı verim kabiliyeti fındık mıntakalarında bir iktisat faktörü (amili) dir. Öyle ki fındık köylüsü bu mahsule güvenip ve artık diğer bir ziraat çeşidi üzerinde çalışmak ve kendini yormak lüzumunu duymaz .

Bunun içindir ki fındık bölgesinde bu mahsul hayatî bir ehemmiyet almış ve geniş mikyasta ziraat sahasını işgal etmiştir. Hemen bir milyona yakın köylü ve kasabalının geçim menbaını teşkil eden ve Türk ekonomisi bakımından da bir üstünlük arz eden fındığın satış ve ihraç şekilleri bidayetten yakın zamana kadar teşkilâtsız bir halde bulunmakta idi .

Bilhassa piyasa hareketlerinin mahdut ellere inhisar edişi, mahsulün idrakinden evvel ve sonra tüccar ve kırıcıların fiat kırma suikastları her zaman köylünün aleyhine bir netice vermekte idi . Bundan başka mahsülden evvel tüccarlar tarafından ağır şartla açılan mal ve çok az defa para kredisinin fındıkla ödenmesi mecburiyeti de köylüyü ikinci bir zararla karşılaştırırdı .

Firmalar arasında da yapılan anlaşmalar fiat meselesini daimî bir sukuta tabi tutacak vaziyetlere yol açmakta olduğu çok defa görülen ve bilinen hallerden biri olmuştur. Bütün bunlar fındık köylüsünün yaşayış ve ilerleyişine ciddî surette engel teşkil ettiği gibi daimî bir borç altında bulunması da şehirli parazitlerin bir gelir vasıtası olmasına sebebiyet vermiştir . Bunun neticesi olarak köylü, alım işlerinde daima pahalıya almak ve satım işlerinde de hemen her zaman için ucuza satmak suretile aklı ermez bir mahlûk vaziyetine sokularak yıllardanberi istismaredile gelmiştir .

Fındık bölgesindeki köylünün iktisaden kalkınmasını temin ve piyasa durumlarının muvazenesini kontrol edebilecek bir teşekkülün yakın zamana kadar mevcut olmaması bütün bu anormal hallere yol açmıştır .

Ziraai kredi kooperatiflerinin teşekkülü ile köylüye açılan kredi, sıkıntılı vaziyeti oldukca hafifletmiş ise de köylünün yıllardır haberi olmadan sattığı fındığın değeri olan fiatlar satılmasını temin eden ayrı bir teşekkülün ortaya atılması da bir memleket işi olmuştur .

Satış Kooperatifleri Birliğinin İç Piyasadaki Rolü Ve hizmetleri :

Mevsim başından bu güne kadar satış kooperatiflerinin hararetli faaliyetine müvazi olarak birlik tarafından alınan tedbirler sayesinde fındık fiatlalarının istikrarı temin edilmiş, pazar mahallerinde doğrudan doğruya yapılan mübayaat bir aralık kilosu dört, beş kuruşa kadar düşmüş olan fındık mahsulünün az bir zaman içinde oniki, ondört, onyedi kuruşa kadar yükseltilmesi temin edilmiştir .

Bu meyanda; henüz kooperatiflere kayıtlı bulunmayan müstahsillerin de vikayesi göz önünde tutulmuş, Hopadan Beşikdüzüne kadar merkezi Trabzonda ve Göreleden Pirazize kadar Giresunda, Pirazizden Ünyeye kadar Orduda olmak üzere müdahale mübayaatı mümessillikleri, Bulancak, Fatsa, Keşap kazalarında da bu merkezlere bağlı ekipler vücuda getirilmek suretile iç piyasalarda normal bir fiat muvazenesi temin edilmiştir.

9 Numerolu tabloda ortak kooperatiflerle, olgun piyasa hareketlerine ait fiat temevvücleri gösterilmiştir :

	Kooperatif barem fiatları		Piyasa fiatları	
Aylar	Tombul	Sivri	Tombul	Sivri
Eylûl 1 - 15	12	11	8,92	6,60
„ 16 - 30	12	11	12,66	10,86
B. Teş 1 - 15	17	16	13,33	11,37
„ 16 - 30	17	16	13,92	12,50

\+ + +

Bu günkü fındık ziraatı ve prensiplerimize toplu Bir bakış :

Bu günkü fındik ziraati hiç şüphesiz dünkünden çok daha iyi ve ileri gitmiş bulunmaktadır. Fakat hakikaten iyi olabilmesi için, Devletin fındık mevzuunu çok ciddi esaslara dayanan bir enerji sarfile ele alması lâzımdı. Buna gerek istihsal gerekse istihlak bakımından başlanılmış bulunulmaktadır.

Bu maksatla üç yıla yakın bir zamandır Giresundaki fındık İstasyonu teşkilâtı memlekete yepyeni ve esaslı bir fındık bilgisi sokmuş ve yaymıştır.

Fındık ormanı halinde bulunan bahçelerin kazılıp tımar edilmesi, gübrelenip dinçleştirilmesi işi (Bir dava) olarak ortaya konulmuş ve köylüye iyi ve bol fındığın orman fındıkçılığı ile değil, ancak ziraat fındıkçılığı ile temin edilebileçeği öğrenilmiş şekil, tarz ve usulleri tecrübelerle gösterilerek anlatılmış ve anlatılmaktadır.

Bütün bunların pratik ve faal bir hâle getirilerek umumî fındık ziraatine tatbik edilebilmesi bir zamam meselesi olduğuna göre daha şimdiden bu meselenin ana hatlarından bir hayli ileri gidilmiş olduğu kabul edilebilir.

Bir fındık köylüsü, iki yıl evveline kadar işin fena ve zararlı cihetlerini düşünmek şöyle dursun aklından bile geçirmezken bu gün bunları ister istemez hesaplıyor ve faydalarını kabul bile ediyor. Davanın yalnız tatbik işi kalıyor ki bunu da zaman halletmiş olacaktır. Bol ve iyi fındık, genç ve sağlam ocaklar, kazılmış, bellenmiş ve gübrelenmiş fındık toprağı, iyi dikim iyi budama ve bakım prensiplerimizin başında geliyor.

Devam edecek

MENEKŞE

Vardı bir menekşecik, arasında otların
Başçağzını saklamış görünmiyecek kadar
Aman, ne nazlı şeydi bu ooh, ne cana yakın
Baktım geldi bir çoban, yanında şen kuzular .

Îlk görüşte yaklaştı ona neşeli, çevik
Düşünmeye koyuldu, dedi : Ah, ne olurdu
Çimenlikte olsaydım ben de bir menekşecik.
Belki sevgilim burda gelir beni bulurdu .

Keşki beni göksüne iliştirip gezse de
Beş - on dakka taşısa yeterdi mutluluğu .
Yeter bana görünmek onun nazlı göksünde
Ondan bunu beklerim, Evet, sadece bunu.

Geliyor oh, geliyor, çobanın sevgilisi.
Bu masûm menekşeyi geldi, geçti, görmedi.
Yazık : güzel ayaklarıyle onu çiğnedi.
Dedi çoban; Ey çiçek, oldum onun delisi.

Evet, onsuz hayatın bence yoktur değeri.
Ayakları altında düşüp ölsem, ezilsem
Razıyım hırpalasa beni onun ellêri
Onun elinde ölsem öleceğime gam yemem

S. Tanay

Gireson Spor Tarihine Hazırlıklar :

Giresun Sporunun Geçmiş zamanlarına Bir Bakış

Yazan : Ş. Turgut

Pek yakın zamanlara kadar Giresonda şehrin içinde bir çok meydanlar vardı. Buralarda memleketin çocukları, gençleri koşup oynayor, eğleniyorlardı.

Hacıhüseyin ve Gemilerçekeği mahallesi Sarı Bayrakdar oğlu İzzet kaptan - evvelce buraya zen oğlu çayırı deniliyordu - çayırında ve tabiya denilen, denrz kenarında bulunan Karamustafa oğullarının küçük meydanlığında Çınarlar mahallesi, Kapıkahve mahallesi, Sultan Selim mahallesi, Kale mahalleside de Kale bayırında - burası malum olduğu üzere geniş bir çayırlıkdır şimdi talimyeri ittihaz olunmakla çayırdan pek eser kalmamışdır - ve kısmen Zeytinlik denilen Çınarlardan Kaleye çıkıyorken sağ kola düşen çayırlık - çayırda - burada zeytin ağaçları vardı ve zannederim pek âlâ zeytinde veriyordu, - Soğuksu mahallesi, Şeyhkerameddin mahallesi - şimdi soğuksu mahallesi Şeyhkerameddin mahallesine verilmiştir. Bu güzel ismin bu mahalleye verilmesi bu şeyhli ve kerametli ismin tezekkürüne son vermiş olacaktır. Şimdi Gazi paşa mektebinin kurulduğu arsada. Nizamiye, Osmaniye mahalleleri - bunların ikisine birden evvelce Saytaş deniliyordu - mavridi (burası halen yine çayır halinde olub çoçuklar oynamakdadırlar) Hacımikdat, hacısiyam - bunlara da Kumyalı deniliyordu - mahalleleride Patar oğlu düzünde oynarlardı. Bunları yazmaktan maksadım atletizm buralarda oyun şeklinde çok eski zamanlardan beri tatbik edilegelmekde olduğunu arz etmekdir.

Buralarda 7 yaşında çocuklardan tutunuz da 30 yaşında delikanlılara kadar binbir çeşid oyunlar oynarlardı.

Şimdi oynanan oyunları anlatalım :

Esir Almaca (Ateş) Oyunu

En ehemmiyetli ve en başda gelen bir oyun vardı : Esir almaca . buna (Ateş) de deniliyordu. Bu oyun gençlerin adedi ne kadar çok olursa olsun hepsinin iştirakile oynanırdı. Maamafih oyun tertib edenler sür'ati iyi olanları seçerlerdi. (I) İki iyi oyuncu ortaya çıkar diğer oynamak istiyenler de bunların etrafını alırlardı. Bunların biri (ben beni der diğeri bende beni der ver bana bir eş öteki al) bu suretle izin alan oyuncu en iyi oynayanlardan birini seçer kendi tarafına alırdı. Bundan sonra diğeri (ben beni) der ve izin alarak kendisine oyuncu seçerdi. Her iki taraf kuvvetlerinin mütevazin olmasına bu suretle dikkat edilirdi. Ondan sonra her iki baş oyuncu birer birer oyuncuları seçerlerdi. Her iki takım karşı karşıya - çayırın uzunluk ve enliliğine göre bazan 80 ve bazan 100 metre ara ile dururlardı .

Bunların durdukları çizgi bayağı sığınakları olup (ömen) itlâk olunurdu. Hangi takımın birinci çıkışı yapacağı havaya para yahut bir tarafı ıslatılmış bir taş atarak tesbit olunurdu. İlk çıkışı yapacak takımdan bir kişiki bunu daima baş oyuncu seçerdi ve oyunun devamı müddetinçe o, sen gel, sen çık diye oyuncuları isimlerile çağırarak idare ederdi - ateş aldım geliyorum. Der ve çıkardı. Karşı tarafın baş oyncusu bunun üzerine, hiç ses çıkarmadan birini çıkarırdı. Bu oyunda evvelce çıkanın ateşi sonra çıkana nazaran sönmüş sayılırdı. Bu itibarla bu oyuncu kendisinden sonra çıkana tutulmadan ateş alma yerine dönmek ve ateşini tazelemek zorunda bulunurdu. Her iki takımın sür'atı çok oyunculara karşı takımın ateş alma yerine kadar sokulur çalım yaparlardı. Bu gibi oyunların bazan iki avuncu birden çakdırmadan çıkıb yolunu kesdirmeğe çalışırlardı. Yolu kesilen oyuncu ateş alma yerine dönmeden başka tarafa kaçardı. Bu takdirde bir çok oyuncular peş peşe çıkarılır ve bir birlerini takibe koylurlardı, Bu vaziyette kaçmak ve kovalamak bazan saatlerce devam ederdi. Bu işde hem sür'at ve hem mukavemet koşusunun bir arada tatbikinden başka bir şey değildi. Sonra çıkanlar tarafından tutulanlar - bunlara vurulanlar denilirdi - her iki takımın ateş alma yerine yakın adımla ölçülerek tayin olunan yere - ki buraya (esir durağı) denilirdi - bırakırlardı. Bu sefer her iki tarafta verdikleri esiri bütün gayretlerile kurtarmağa ve aldıkları esiri vermemeğe çalışırlardı. İki taraftan biri, iki kişi kalana kadar devam ederdi. Bu oyunda hiç şüphesiz sür'atı ve mukavemeti çok iyi olanlar kazanırlardı.

Birdir Bir

Birdir bir oyunu da en çok oynanan ve sevilen oyunlardan biridir. Bu oyunu da beş, on, onbeş kişi oynayabilirdi. Aralarından biri yerden bir küçük taş alır ve bu taşı iki elinin içinde gizleyerek ellerini yumruk halinde kapatarak oynıyacaklardan birine uzatırdı. Eğer bu oyuncu taş tutulan ele vurursa ebe olurdu. Boş ele vurursa ebelikden kurtulur (hali) çıkdı denilirdi. Bu suretle diğerlerine de taş tutulur en son taşa vuran ebe olurdu. Ebe olan iki eli diz kapaklarına gelene kadar eğilir dururdu. Bu vaziyette duranın üzerinden diğer oynayanlar atlamağa başlarlardı. Atlayiş sıra ile yapılırdı. Birdir bir, ikidir iki, üçde turunç, dörtde vurmaca, beşde binmece derler ve ebenin üzerine binerlerdi. Bunda muvazeneli durabilmek işdi. İyi binemeyenlerin muvazenesi bozulur düşer ve ebe olurdu. El değer etek değmeze sıra gelirdi bunda herkes ellerinden başka hiç bir yerinin ebeye değmemesine dikkat ederdi. Elinden başka hangi bir yeri ebeye değenece olurdu. Bu suretle oyun devam ederdi .

El değer etek değmeze sıra gelince ebe oyuncusuna göre ve bazen atmayanların isteğile kametini doğrultur bir tek başını eğri tutardı. Bu vaziyette de ebenin üzerinden elinden gayri yerini hatta bazen elini bile değdirmeden muvaffakiyetle atlayabilenler çok olurdu. Bu, canlı sehpada yüksek atlama demekdi. Küçükler 1,10 büyükler 1,70 kolaylıkla atlıyabiliyorlardı.

Halen bu yükseklikden atlıyabilenler pek enderdir.

Artırma

Artırma oyunu uzun atlama musabakasının en zorlusudur. Bundan oyuncu seçmek veya para, taş atarak (ebe) tesbit etmek yoktur. Oynayanlardan uzun atlamada en geri kalan yani musabakada hepside geçilen ebe olurdu.

Evvela tek adım atlama yapılır sonra üç adım atlamaya sıra gelirdi, En geri kalan bu suretle seçilip belini düz getirmek suretile eğilince üzerinden her oyuncu sıra ile ve fakat uzun atlamaya dikkat ederek atlardı. Bunda da yine en son kalan yatar ve oyun işte böyle devam ederdi. Tek adımda iki bazan 2,60 atlayanlar üç adım atlamada 5 - 6 metre atlayabilenler vardı.

Bunlardan başka oohça, cehennem; çataleşek, cehennem kızdı, fot, kör ebe, köşe kapmaca, çelik gibi oyunlarda pek entresan isede bahsımıza taalluku olmaması sebebile burada izah olunmamış (Giresonda oyunlar) başlığı altında yazacağım diğer bir yazıya bırakılmışdır.

Her cuma tatbik edilen bu oyunlar memleket gençliğini dipdiri tutuyor onların zinde, çevik ve çalak olmalarını temin ediyordu .

Futbol ve Spor Teşekkülleri

Giresonde futbol oyunu bundan tahminen 35 sene kadar evvel (1905) İtalyan konsulusu Dominin oğulları Alber, Kasbar tarafından oynanmıştır .

Bunu müteakip beş altı sene kadar sonra (1910) da o zaman Galatasaray sultanisinde okumakda olan Sarı Bayrakdar oğlu Abdullahın oğlu İsmail Hakkı tarafından Gireson'a futbol topu getirilmiş ve Hacıhüseyin mahallesinde İzzet kaptan çayırında oynamıştır. Hacıhüseyin mahallesi çocuklarından takım teşkil eden merhum İsmail Hakkı bu oyunu bildiği kadar tatbik etmiştir

Futbol oyunu o zamanlar Giresonda iyi karşılanmamış bazı kabadayı geçinen mahalle gençleri tarafından deyneklerin ucuna takılan iğnelerle toplar delinmiştir.

Giresonda ilk Spor Kulübü

Giresonda ilk spor kulübü olarak da 330 (1914) senesinde şimdiki Akgün matbaası binasında (İdman yurdu) açılmış bir sene faaliyet gösterdikden sonra kapanmıştır. Bu spor kulübü içtimai bir teşekkül mahiyetinde olup hiç bir spor hareketi göstermemiştir. Bu kulübü bu bir sene zarfında bu gün ismini hatırlayamadığımız bir maliye muhasebecisi idare etmiştir.

İkinci spor kulübü

Giresonda ikinci spor kulübü olarak da 337 (1921) de (Gençler birliği) adı altında bir kulüb açılmıştırki bütün Gireson gençliği o zaman bu kulübe intisab etmiştir, denilebilir.

Bu spor kulübünün reisi sayın doktor (Ali Naci Duyduk) tur.

Bu kulüpte futbol ve atlet takımları teşkili düşünülmemiş spordan daha çok bilgi işlerile iştigal olunmuştur. Her kulüp mensubu gencin sıra ile bir mevzu etrafında söz söylemesi usul ittihaz olunmuş bu suretle gençler tetkik ve tetebbua ve hitabete alıştırılmağa çalışılmıştır .

Sonra her hafta muntazam ve toplu bir halde uzak mesafelere gezintiler yapılmış ve memleket gençliği arasında çok kavi kardaşlık rabıtası tesis olunmuştur. Bu faydalı kulüp yeniyolda şimdi tapu dairesi ittihaz olunan binada açılmış olup bir sene faaliyetten sonra hiç bir sebeb yokken kapanmıştır.

Giresonda Yirmi Yıllık Basın Hayatı

YAZAN : Nuriahmed Çimşid

«YEŞİLGİRESON» Gazetesi Sahibi

— İkinci ve üçüncü sayılardan devam —

Haftada iki defa çıkmakda olan « YENİGİRESON » gazetesi sahibi Avukat Ahmed Cemil'in İstanbul'a gidüp tekrar avdet etmesi üzerine mezkûr gazete de kapanmış bulunuyordu.

Bu arada Nizamettin Ataker tarafından yine bu büyük matbaada [HALKINSESİ] adında haftalık bir gezete neşredilmeğe başlanmıştır. Eski idarecilerden olan Nizamettin Ataker'in Sivas kongresi heyetitemsiliye kâtipliğine daveti üzerine daha büyük vazifelerine koşarak gazetesini kapatmış, bu yönden (Halkın sesi) gazetesi pek az ömürlü olmuştur. (Mumailey elyevüm Konya valisi bulunmakda olub, Gireson'umuzda Kaymakamlık ve Mutasarrıflıklar yapılmıştır.

Hususi muhasebeye aid büyük Matbaa her ne sebebe mebni ise kapadılmış bulunuyordu.

Bu arada (YENİGİRESON) gazetesinin başmuharrirliğini ve yazarlığını yapan Bekir Sükûti ufak mikyasta bir Matbaa tesis etmiş ve « Yeniyol » adında günaşırı neşredilir bir gazete tesis etmiştir.

Bu gazete muntazam bir neşriyat hayatı göstermekde idi . İlk önce gün aşırı olarak çıkmış isede sonradan haftada iki gün çıkmağa başlamıştır . Yeniyol Matbaasında muallim Salim Süha Göksan tarafından « GENÇ SESLER » isminde aylık birde mecmua çıkarılmış isede bu mecmuanın da hayatı uzun olmamıştır.

" Yeniyol „ gazetesi buradan Trabzon'a nakletmiş ve Trabzonda bugüne kadar neşriyat hayatındaki hizmetlerine devam etmekte bulunmuştur .

Fakat gazetesini Trabzon'a nakleden Bekir Sükûti matbaayı burada Çimşid kardaşlara satmış ve bu suretle (Işık) matbaası kurulmuştur .

DEVAM EDECEKTİR

Halkevimizin Bir Aylık Görünüşü

(Trabzon ve Rize Seyyahati münasebetiyle)

Temsil kolumuzun Nisan ayi içinde Trabzon ve Rize'ye yapdığı seyahat dolayisiyle bu komşu vilâyetlerin gazetelerinde intişar etmiş olan yazılardan ikisini okuyucularımıza sunuyoruz...

Böyle değerli vesilelerin devam etmesini ve coğalmasını dileriz...

Giresun kardeş Halkevi Temsil kolu Rizeyi ve şehrimizi ziyaret ederek ikişer temsil verdi. Bu münasebetle kıymetli arkadaşlarla tanıştık, görüştük.

Faydaları takdir edilerek bu gibi ziyaretlere Halkevleri programında yer verildiği için C. H. P. Genel Sekreterliğine teşekkür etmeliyiz.

Giresun'lu kardeşlerimiz bizim üzerimizde iyi tesirler bırakmışlardır; temsilleriyle ve arkadaşlıklaliyle. Başlarında görgülü bir reis ve içlerinde olgun arkadaşlar var.

Kardeş Halkevinin temsillerini zevkle seyrettik. İlk gece "Yalnız bir kelime„ isimli piyes temsil edildi. Eserin aslı yabancı bir muharrir tarafından yazılmıştı. M. Ali Çamlıca onu Halkevleri ülküsüne uygun bir şekle sokarak çevirmiştir. Piyeste bir sevgi anlaşamazlığının sebeb olduğu acılar tahlil ediliyor. Bir ressam bir kadını seviyor; fakat kadın aldırmaz görünüyor ve erkeğin evlenme teklifini reddediyor. Halbuki o da ressamı seviyor. Ressam kırılmıştır. Bir av kazası geçiriyor; Gözlerini kaybediyor. Dışından, sevdiği kadından nefret ediyor, fakat içinden onun aşkı silinemiyor. Kadın da peşiman.. Kör olan sevgilisinin evinde hemşirelik yapmak fedakârlığına giriyor.

Ressam görmüyor, fakat sesi tanıyor. Çok mustaribdir. Hemşirenin, nefret ettiği sevgilisi olmadığı temin ediliyor. Kadın bir mektup yazıyor ve rassamdan af diliyor ve ressamın kendisini kabul edip etmiyeceğini soruyor. Rassamda kin, tereddüt, aşk biribirine karışmıştır, Fakat aşk galip. Cevab "Yalnız bir kelime: Gel.. kadın bu cevabın sevincini piyanonun tuşlarından aksettiriyor.

Temsilin ikinci perdesi biraz durgun geçti. Bir, üç ve dördüncü sahneler güzel idi.

Bundan daha fazlası bir amatör grubundan zor beklenir. Gazeteci arkadaşımız Bay Çimşid sevimli ve muvaffak.. Naci Sayın daha canlı olabilir. Cemal Bora iyi. Ona seyircilerden bazılarının Robert Taylor dediklerini duydum. Melâhat Yaşın canlı idi; rolünü benimsemiş. A. Eren iyi. Nedamet eden ve istirab çeken kadın fena temsil etmedi. Ömer Oktay amatör kudretini aşan bir başarı gösterdi. S. Giray durgun olmakla beraber fana değil. A. Bayrakdar çok iyi. Muvaffakiyeti şive falsolarını örtecek kadar. Dekorlar iyi idi. Sahne aralarında caz takımından dinlediğimiz parçalar da bize zevk verdi. Bay müminin topladığı alkışlar yerinde idi.

İkinci gece İ. Ahmed Nurinin Hissesi Şayıası temsil edildi. Eser epeyce meşhur olduğu için komedi olduğunu söylemeğe belki lüzum yok. Birbirinden ayrılmış bir karı kocanın kızlarının ve damatlarının evinde yaptıkları kavgalarla seyircileri güldürüyorlar.

Eserin bilhassa ikinci, üçüncü sahneleri canlı oldu. Dekorlar iyi idi. N. A. Çimşid ve Melâhat Yaşın çok muvaffak idiler. A. Bayrakdar, A. Eren de iyi. M. Sayın. S. Giray bu gece daha canlı ve sevimli idiler. S. Aykut muvaffak idi. Mari yerine geçen Arab rolünde C. Bora bir hayli güldürdü.

Arkadaşlarımıza teşekkürlerimizi sunarız.

H. Tuncay

Trabzon (Yeniyol)

Cumruriyet Halk partisinin teşvik ve direktiflerile Halkevleri Temsil kolları turneler yapmağa başlamışlardır. İşte çok hayırlı bir iş.

Tarihi karıştırın. Nerede bir gerilik ve çöküntü görürseniz orada çok defa ayrı çeken kuvvetlere rastlarsınız. Hezimet ve yıkım nifakın öz çocuğudur. Fakat söze ne lüzum var. Yakın tarihimizde birlik ve beraberliğin mücizevi neticesi maydandadır.

Gençlik bir kuvvet kaynağıdır. Muayyen gayeler üzerinde topladığımız nisbette bu kuvvetten istifade ederiz. Gençliğin kaynaşması en büyük istikbal garantisidir. Bu gür ve taze kuvvetler hangi gayeler etrafında toplanmalıdır? Bir çok... Fakat muhakkakki yurd sevgisi bunların başında gelir.

Her Türk mücerret ve zihni bir sevgi ile yurdun her köşesine bağlıdır. Fakat içinizi yoklayınız. Kendinizde mutlaka gezip dolaştığınız, oturup kaldığınız yerlere karşı daha candan bir bağlılık ve fedakârlık istidadı bulacaksınız. Seyahat yurd sevgisini artırıyor.

İlk temsil vermek üzere şehrimize glen Giresun Halkevi temsil kolu gençlerini üç gün aramızda bulundurmakla taşkın bir sevinç duyduk. Verdikleri çok muvaffakiyetli temsiller ile bize çok güzel iki gece yaşatan bu gençlere karşı memleket çok derin bir minnetdorlık hissetmektedir.

Muayyen bir maksat etrafında toplananlara baha biçmek için bence ilk topluluğun disiplinine bakmak lâzımdır. Disiplinli kitle daima ümit vericidir. Şunu da hemen ilâve etmeliyizki, disiplin, samimi olarak benimsendiği, ferdin vicdanınca yadırganmadığı nisbette kıymetlidir; tepeden inme otoritelerin yaratacağı disiplin, gösterişten ibaret, tamamen sahte ve değersizdir.

Giresun kafilesi, bu bakımdan gıbte edilecek ayardadır. Aralarına girenler, onlarda bol bol tevazü, nezaket, karşılıklı sevgi ve içten bağlılık buldular. Burada kafile reisi bay Eşref Dizdar'ı hürmetle anmak isteriz: Keskin bir zekâ, geniş bir görgü ve tecrübe, ince bir nezaket, tatlı bir dil şefkat ve merhametle yuğurulmuş bir otorite: İşte kafile reisi. Bir çok memleketler böyle elemanların hasretini çekiyor.

Ahmet Morgül

Rize Ortaokul Türçe öğretmeni

AİLE TOPLANTISI :

Evimiz salonlarında onbeş günde bir yapılmasına karar verilen aile toplantılarına bu ay da devam edilmiştir. Halkımız tarafından gittikce artan bir alâka ile, takip edilen bu toplantılar, samimi görüşmelere ve kaynaşmalara vesile olmaktatır.

II-V-940 Günü tertip edilmiş olan aile toplantısının da, memleketimizin güzide simalarından bir çok davetliler hazır bulunmuşlar ve geç vakitlara kadar eğlenmişlerdir.

AR ŞÜBESİ ÇALIŞMALARI:

Ar şübesinin ay içinde yapılan seçiminde, komita azalıklarına Bay Sabri Çimşid, Salih Akalın ve Nuri İyem seçilmişlerdir. Evimizde, memlekete, musiki zevkini daha geniş bir ölçüde yaymak ve heveskârları yetiştirmek maksadile bir de keman kursu açılmıştır.

TEMSİL ŞÜBESİ ÇALIŞMALARI :

Temsil kolu tarafından hazırlanan (Tırtıllar) opereti 19 Mayıs gençlik ve spor bayramı şerefine, şehir sinamasında muvaffakıyetle temsil ve beş yüz kişiyi aşan bir halk kütlesi tarafından zevkle temaşa edilmiştir. Haziran ayı içinde sahneye konmak üzere Vedad Nedim Tör'ün (KÖR) adlı piyesi hazırlanmaktadır.

KÜTÜPHANE VE NEŞRİYAT ŞUBESİ:

Bu ay içinde, kütüphanemize (450) okuyucu devam etmiştir.

Evimizde her hafta muayyen günlerde mahallî sazlar çalınmakta şiirler okunmakta ve Ampilfikatörlerle şehrin her tarafında neşredilmektedir. Ayrıca; orta okul talebelerinden, söz söyleme kabiliyyetini artırmak maksadile, ampilfikatörlerimiz haftada iki saat kendilerine tahsis edilmiş olup, arzu eden her talebe bundan istifadelenmektedir.

Bu hareket talebelerimizi son derece memnun bırakmıştır.

Keza kemanist Mümin Seyhan ve piyanist Salih Akalın çarşamba ve cumartesi günleri muntazaman mutat programlarına devam etmekte ve müzik gene hoperlörlerle şehrin her tarafına neşredilmektedir.

Evimizin idare heyeti bir senelik çalışma programını hazırlamıştır. . .

Bulancak Halkevinden

19-Şubat-940 da tessüs ettirilen Halkevleri meyanında (gösterit, spor, kitapseray, köycülük) şuğbelerinden mürekkep dört kolla teşekkül eden evimiz; içinde parti ve kulüp odaları da bulunan ve iki ufak oda ve bir salondan ibaret olan ahşab bir binanın acnak dar salonunda 19-2- 939 gününden itibaren çalışmalarına başlamış ve 938 malî yılı üç aylık çok dar ve 939 malî yılının bir az geniş büdçeleri le kütuphane ve masa gibi tesise aid demirbaş eşyalarını tedarik etmiş ve C. H. P. Genel sekreterliği ile muhtelif teşekkül ve müessesattan gönderilmiş ve teberru edilmiş kitaphanesini zenginleştirmeğe koyulmuştur.

Esasen bina itibarile fakir denebilecek derecede olan kasaba merkazinde zelzele dolayısile halihazır binadan başka bina elde edilmiyeceğine nazaran "asgarî çalışma" pilanı mucibince mütevazi surette çalışan evimizin:

KÖYCÜLÜK KOLU :

Şimdiye kadar muhtelif köy gezileri yapmış ve yeni sene faaliyet programını çizerek gezilere, köylülerle daha sıkı temasta bulunmağa karar vermiş bulunmaktadır.

TEMSİL KOLU :

Kasabada temsil verilebilecek ancak bir gazinanun dar bir sahnesi ve azamî 200 kişi alabilecek bir salonu vardır. Bu yoksuzluğa rağmen "İstiklâl, en ulu eseri, hoş görü, bir tarih ütandı" nam piyesler temsil edilmiştir. Şunuda itiraf etmek gayet tabiidir ki bina yoksuzluğuna kadın amatör yoksuzluğuda inzimam ettiğinden badema yapılacak temsil işleri için tedabiri lazimenin alınmasına karar verilmiş bulunulmaktadır.

SPOR KOLU :

Spor Kolu evvelce teşekkül etmiş bulunan spor kulübile birlikte muntazam çalışmalarına devam etmektedir.

TİYATRO

JULYET İLE ROMEO

"Manzum Trajedi„

YAZAN : Şekspiyr
Nazma Çeviren : SAFFET TUNAY

— Birinci Perdenin Devamı —

Kapulet -
Hey, verin kılıncımı bu kopan gürültü ne?
Kontes -
Koltuk değneğini iste kılınç istiyeceğine.
Kapulet -
Bakın hele şu bunak montegünün işine
Beni tahkir etmeğe adam takmış peşine,
Gelmiş kapım önüne gürültü çıkarıyor .
Verin, nerde kılıncım ?
Benolyo -
Çıksan A ya? biraz zor.
Kapulet, bildireyim haddini: çık karşıma!
Kontes -
Sen kıyıda dur hele, gürültüye karışma
Prens -

Hangi haydut herifler, kimler bu âsâyişi
Bozup da tâ silaha dayandıranlar işi?
Canavar mısınız be? ne - oluyor? yatıştırın
Damarda alevlenen kanı ve yakıştırın
hareketlerinizi insanlığa... atın şu
Silâhları yere de bırakınız boğuşu.
Söz dinleyin:, Hiddetin sonu çıkar kötüye
Ne ayıp ki bu yaşta boş lafa gürültüye
kapılıp da kaç defa Veron sokaklarının temiz
Taşlarını kanlara bulayıp kirlettiniz.
Görmiyeceğim bir daha; bu olmalıdır sonu;
Görürsem harekete geçiririm kanunu .
Dağılsın evlerine herkes:- Sen Kont kapulet
Konuşacak sözüm var, haydi beni takip et.
Ey kont Montegü, siz de gelirsiniz az sonra
gebermek istiyen var ise kalsın burada

(Çıkarlar. Kontes kapulet ve Kontes Montegü ile Benolyo Tibalet kalırlar .)

Kontes Montegü -

Kuzum yiğen, agâh et bizi gördüklerine
Bu eskimiş davayı depreştiren kim gine?
Bu iş nasıl başladı ?

Benolyo -

Geçiyordum buradan
Bir gürültü, kapışma.. O kılıç şakırdatan
Hasım iki tarafın adamları girişmiş
Birbirine ; ayırmak istiyordum. tuhaf iş:
O sırada gözüktü atak Tibalet hemen,
Çekmiş, savuruyordu başının üzerinden
Islıklar çaldırarak kılıncını.. şaşırdım
Çirkin, ağır sözler de savuruyordu.. Kırdım
Ben de haysiyetini. Dayanamazdım artık;
Gözüm kızdı, karıştım.. Arttıkça kalabalık
İş büyüdü. nihayet perens geldi, ayırdı
Ben dahi bilmiyorum neyidi başlangıcı
Kontes Montegü -
Rome o nerde kuzum, varmı gören hiç onu
İyi ki bu kavgada aranızda o yoktu .
Benolyo -
Bir saat önce Kontes , güneş ; ilâhi küre,
Altın yaruylarını saçıyorken göklere
Düşüncesiz başımı alıp çıktım.. ah, Simor
Koruluğu içinde dolaşmak hoş oluyor
Meğer ben gibi oda çıkmış sabah seyrine.
Dalmıştı ufuklara çevrildim üzerine ,
Yaklaşıyordum ona. Fakat beni görünce
Sindi bir ağaçlığın arkasına güzelce .
Düştüm peşine; biraz dolaştırdım koruyu
Bendeki arzu kadar onda şedit korkuyu
Anlayınca vazgeçtim serbest bıraktım onu..
Kontes Montegü -
Görüyoruz çok defâ hepimiz Romeonu
Gözlerinin yaşını seherin çiğlerine
Karıştırıp döküyor.. Bazı kerreler gine
Çıkmaz hiç dışarıya, indirir perdeleri ;
Kendi ruhuna uygun hale kor geceleri.
Kâr etmezse öğütler söyleyim ki doğruyu:
Başına fena işler açacaktır bu huyu
Benolyo -
Amca, ne dir bu halin iç yüzü, hakikatı?
Montegü -
Ne ben öğrenebildim ne o bir şey anlattı.
Benolyo -
Onu söyletmek için ne şekilde sordunuz?
Montegü -
Dedim: farzet karşında en yakın bir dostunuz
Sizden soruyor bunu. Sustu bu defa da ben
Öğrenmiye kalkıştım ahbapları dilinden

Bu teşebbüslerimin boş çıktı her ikisi
Kendi iç alaminin hakimi de kendisi
O bir koncadır henüz açılmadan, içinden
Bir kurt kemirmektedir. eğer sen söyletirsen
İçindeki derdini - çare neyse uğrunda -
Hiç bir şey esirgemem.. Varımı edip fedâ
Kurtarmıya bakarım.
Benolyo -
Nah işte kendisi de
Hele siz uzaklaşın. Görür şimdi sizi de
Sorduklarıma karşı sırsılar (*) cevap vermez.
Montegü -
Haydi göreyim seni : inadını çiğne ez ;
Söylet bu gizli derdi.. başarırsan bu işi
Derim ki: Tanrım sana versin her bahşayişi
(Çekilirler)
Benolyo -
Günaydın yeğenciğim sabah şen
Romeo -
Vakıt erken mi ?
Benolyo -
Doknzu çaldı henüz
Romeo -
Kimin varsa elemi
Uzun gelir saatler.. Babam değil mi giden?
Benolyo -
Evet Romeo, fakat seni ne üzgün eden ,
Saatları uzatan ? Niye böyle durgunsun?
Romeo -
Arzum ele gaçmezse nasıl olmayım mahzun?
Benolyo -
Aşık mısın ?
Romeo -
Bilmem ki
Benolyo -
Aşkı tattın mı sen de ?
Romeo -
Tatdım, fakat karşılığı geçmiyor ki elime.
Görünüşte, bukadar tatlı yumuşak gelen
Aşkın sonu acı, sert; öğrendik tecrübeden
Gözleri bürüyen sevgi bağı bir çüzüldü mü
Sökün etmeğe başlar arzuların düğümü.
Yemeği bugün nerde yiyeceğiz seninle
Sonra : Neydi burada olan gürültü ? söyle.
Hacet yok, söyleme; ben biliyorum hepsini
Böyle öfkeyle değil, Aşkla kavga etmeli.
Hiddete boğularak zehir edilen bir aşk.
Katılıkla karışık bir şey ki pek yumuşak
Neyidüğü belirsiz herşey olan bir sevgi
Ağır başlı hoppalık, bir hiç ki tehlikeli
Birbirine benzemez binbir şekilli hayal
Kurşun kadar ağır tüy düşkün sıhhatlı bir hal
Uyanık görülen düş donuk, soğuk bir ateş
Budur bilmemdiğim aşk gülmüyorsun ya kardeş?
Benolyo -
Ağlatacaksın beni nerdeyse A kardeşim ..
Romeo -
Niçin ?
Benolyo -
Yüreğindeki şu dertten işlenişim
Romeo -
Budur varsa bir suçum ve bu suçun adı aşk.
Ruhumdaki yük ağır pek güç onu taşımak.
Sen de bu ısrarınla daha ağırlaştırma.
Bahsetme ondan bana; acı katma acıma.
Pay edilmez derdimi atamazsın içimden
Hissem ağırlaşacak benim bu üleşimden.
Aşk yelinin yığdığı gözlerimde bir umut
Bir yol kesilsin bu yel; bir yol açılsın bulut
Güneşi görsün gözüm açılacak mı? nerde...
Bulut değil gözyaşı denizidir bu perde
Ölüm korkusu veren bir hayat lezzeti bu
Bir uslu deliliktir, işin hakizatı bu
Var mı daha uygun söz aşk denen şey hakkında?
Hoşça kalın yiğitim, hoşça kalın elveda..
Benolyo -
Ya dur gitme yahut da beraber gidelim dur!
Beni bırakıp gitmen bu bir uygunsuzluktur.
Romeo -
Bırakmışım kendimi bilmiyorum nereye,
Vermişim ufuklarda gülümsiyen çehreye.
Ben kendimde değilim çünkü yok yanımda o.
İnanamam ben miyim bu gezinen romeo
Benolyo -
Romeo, sevdiğin kim; Gel ciddî konuşalım?
Romeo -
Kendimi tutamayıp şimdi ağlıyacağım.
Benolyo -
Bırak şu ağlamayi ağır başlı, ciddî ol.
Romeo -
Sen ölmüş birisine diyorsun ki: "dimdik ol„
Bende fikir ne gezer? sen ciddi ksnuşsan A!
Bir gençkız şeviyorum. işte ciddî söz sana
Bir kız ki güzelliği hep güzellerden üstün
Yola gelmiyor fakat gönülcüğü pek üzgün
Benolyo -
Acaba kız kalmaya ant mı vermiş Allaha?
Romeo -
Hayır o sevmemeğe yemin etmiş bir defa
İşte beni tüketip öldüren şey.
Benolyo -
Düşünme .
Dinle benim sözümü ve artık düş önüme
Romeo -
Haydi gel öğret bana mümkünse düşünmemek
Benolyo -
Başka gözlere eğil kalbini çevirerek
Romeo -
Bunu yapsam da o kız bastıracak hepsini
Gözlerimiz buluyor güzelliğin gizini

(*) Sırsılamak inat, israr manâsına...

— Sonu var —

Kurtarıcı Bir Kahraman

İstipdattan kurtarıp bizi ileri atan,
On dokuz mazıs oldu bizim için bir bayram.
Düşmanı sen, geçirdin Sakaryada kılıçtan,
Kazandırdı bu zafer bizlere, bir büyük nam.

Millet Meclisini de kudretîndir yaratan,
Gece gündüz çalışdın ayrılmadın savaşdan.
Oldun, Cumhuriyetin temellerini atan,
Vatanı sen, kurtardın istilâdan, ey adam!

Zalimleri çiğneyip mazlumları kayırtan,
Bütün Türk tarihine ölmez şerefler katan.
Vermiş sana bu ilmi ve bu vahi yaratan,
Tarih kaydetmemiştir, senin gibi bir adam.

Ey vatan çiçek dolu her tarafın gülüstan
Üstüne rahmetini boşatsın hep asûman
Göklere uzanmıştır bize bırakdığın şan
Nurlanmıştır Ankarada ki ebedî makam.

A. Özçelik

Benolyo -
Körlerse bahtiyardır bu bakımdan çünkü biz
İkisinin gözünde birinciyi izleriz.
Benolyo -
Eğer seni ben yola getirmeden ölürsem
Borcumu ödemeden ölüyorum bileceğim.

— Birinci perdenin sonu —

Bulancak Halkevi Haberleri

Kitapsray ve yayın kolu:

Açıldığı zamanda ülkü dergilerinden maada eserlere sahib bulunmayan evimiz kitaphanesi şu dakikada muhtelif sahalarda (227) kitaba maliktir. Kitabevi her gün ve her gece halkın istifadesine arz olunmaktadır.

Yeni sene faaliyet programını ihzar ve tesbit ve 940 mali yılı büdçesini tanzım için mutat toplantılarını yapmakta olan evimiz yönetim ve şubeleri kurullarının çalışmaları bu seneki mesainin şerait ve imkânların azamî hadleri içinde muvaffakiyetle mesailerde bulunulacağı kat'i ümidini vermektedir.

— 7 inci Sahifeden Mabat —

kasdı ile avlanmazlar. Köyde tavşanlarada tesadüf edilir.

Köy diğer köyler gibi dağınıktır. Halkın içtimaî ve iktisadî seviyelerinin yükselmeleri için ve köyün tam manası ile kalkınması için kültür seviyesinin yükselmesi lâzımdır. Bunun için de köyde mevcut okul kadrosu takviye edilerek tahsil çağındaki çocukları okutmak çok faydalı olur.

(1) Müsait bir zamın bulursam köy düğünlerini ayrı bir yızı ile göstereceğim

Bulancak Maarif memuru
İbrahim Erenel

Not:

Bu tedkiki hazırlamak için köyün öğretmeni Bekir Özdemir ile köyden Kemal Dündar'ın bilgilerinden çok istıfade ettim, kendilerine teşekkür ederim.

O Çiçek Nerde?

[Annemin Ruhuna]

Bu çiçeğin ismi, dediler, Lâle
Düştüler sevenler yandığı hale
Lâlenin hayali ah perde perde
Silindi güneşin battığı yerde.

Kaç senedir bilmem çektiğim hasret
Hasretli hayatım şirretmi şirret
Göster bana yarab o çiçek nerde
O çiçek dediler bittiği yerde.

Anne!... Çiçekmişsin alem nazarında
Baharda açılmış güzde solmuşsun
Açmamış ömrünün ahüzarında
Girmişsin toprağa çiçek olmuşsun

Ah Anne!.. Bu hicran sendede varmı?
Makberde yatanlar hicran duyarmı?
Söyle nedir, varsa, hicranın Anne?
Oğlunun derdimi hüsranın anne?

Bilirim ağlarsın sessizce gine
Eklersin ahımı kendininkine
Söyle bu dünyada neyleyim Anne?
Bir öksüzden başka niceyim anne?

Toprağın altından bakıp hilale (*)
Ağlarsın oğlunun düştüğü hale
Sordum, sevenlere o çiçek nerde?
O çiçık, dediler, bittiği yerde...

Y. KADIĞİL

(*) Bu iki mısra Azarbeycanlı bir şairin " Boğulan Ses „ atlı şiirinden değiştirilmiş iki mısradır.

Yazı işleri Müdürü
AVUKAT
İHSAN GÜRAK

Basıldığı Yer
IŞIK MATBAASI — Gireson

Mecmuaya ait bütün müracaatlar ve muhabereler Dil, Tarih, Edebiyat komitasından SALİM SÜHA GÖKSAN'la yapılmalıdır

Fiyatı : 10 Kş

AKSU

SAYI:
22-6

GİRESUN
HALKEVİ